

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๖๔ (นายก อุปนายก และเลขาธิการ
ราชบัณฑิตยสถาน มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ หรือไม่)

สำนักงาน ป.ป.ป.ได้มีหนังสือ ลับ ที่ สร.๐๘๐๕/๑๒๒๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงาน ป.ป.ป.ได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนว่า นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ แต่มีปัญหว่า ฐานะของนายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน จะเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือไม่ สำนักงาน ป.ป.ป. จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า กรณีที่สำนักงาน ป.ป.ป.หรือมานี้มีปัญหาต้องพิจารณารวม ๓ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการหรือไม่

ประการที่สอง นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือไม่

ประการที่สาม นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการของส่วนราชการหรือไม่

สำหรับปัญหาประการที่หนึ่งที่ว่า ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการหรือไม่ นั้น มีความเห็นพ้องต้องกันว่า โดยที่ข้อ ๒๙^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ

^๑ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือมีเงินเดือนประจำ และพนักงานของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ และหมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ ข้อ ๒๙ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงมีดังต่อไปนี้

(๑) ราชบัณฑิตยสถาน

ฯลฯ

ฯลฯ

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นกรม

ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๑ และข้อ ๓๐^๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ฯ กำหนดให้ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น ราชบัณฑิตยสถานจึงเป็น “ส่วนราชการ”

สำหรับปัญหาประการที่สองที่ว่า นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือไม่ นั้น กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๔ มีความเห็นพ้องต้องกันว่า นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ โดยมีเหตุผลว่า

คำว่า “ข้าราชการ” นั้น แม้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ จะมีได้ให้คำนิยามไว้ก็ตาม แต่มาตรา ๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้นิยามคำว่า “ข้าราชการ” ไว้ให้หมายถึง “ทหารและข้าราชการพลเรือน” และนิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ว่าหมายถึงข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ฯลฯ ซึ่งคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” นี้ มาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯลฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือน” หมายถึงบุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน สำหรับราชบัณฑิตยสถานนั้นเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมดังกล่าวแล้ว แต่ตำแหน่งนายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานมิได้มีกำหนดตำแหน่งโดย ก.พ. ตามมาตรา ๓๒^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ อีก

^๓ ข้อ ๓๐ ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

^๔ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

ฯลฯ

ฯลฯ

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๓๒ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญจะมีตำแหน่งใด ระดับใด ในสายงานใด อยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้ผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่ ก.พ.

ทั้งมิได้มีการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ และราชบัณฑิตยสถานไม่มีข้าราชการดำรงตำแหน่งอธิบดี เลขธิการ ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าอธิบดีอันจะเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถานตามข้อ ๓๖^๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่มาตรา ๒๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติ

กำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่ และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๔๔ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ และระดับ ๘ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ และระดับ ๘ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ลงมา ในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และราชบัณฑิตยสถาน ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนให้ดำรงตำแหน่งให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผลไปด้วย

^๔ ข้อ ๓๖ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม จะมีเลขธิการ ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่าอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และจะให้มีรองเลขธิการ รองผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งรองของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือผู้ช่วยเลขธิการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น หรือมีทั้งรองเลขธิการและผู้ช่วยเลขธิการ หรือทั้งรองผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ และทั้งตำแหน่งรองและตำแหน่งผู้ช่วยของตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและช่วยปฏิบัติราชการแทนก็ได้

^๕ มาตรา ๒๐ เมื่อทรงแต่งตั้งราชบัณฑิตแล้ว

(๑) ให้ราชบัณฑิตแต่ละสำนักประชุมกันเลือกตั้งราชบัณฑิตในสำนักของตนเป็นประธาน และเลขานุการสำหรับสำนัก

(๒) ให้ราชบัณฑิตสำนัก ร่วมกันประชุมเลือกตั้งราชบัณฑิตเป็นนายก อุปนายก และเลขธิการราชบัณฑิตยสถาน เพื่อปฏิบัติงานทั่วไปตามระเบียบการของราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถานฯ กำหนดให้นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราชบัณฑิตยสถานทุกสำนัก เป็นผู้ปฏิบัติงานทั่วไปของราชบัณฑิตยสถาน ดังนั้น นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานจึงเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถาน แต่บุคคลทั้งสามนี้ได้รับเงินประจำตำแหน่งจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนตามระเบียบการจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารในราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๐๐ มิใช่รับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากงบประมาณรายจ่าย และในการรับเงินประจำตำแหน่งนี้ก็มีข้อจำกัดพิเศษในการรับเงินด้วย โดยเหตุผลดังกล่าว นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานจึงไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ

สำหรับปัญหาประการที่สามที่ว่า นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการของส่วนราชการหรือไม่ นั้น กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ มีความเห็นเป็นสองฝ่าย คือ

(๑) ฝ่ายข้างมากมีความเห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๗ วรรคสอง^{๙๐} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ บัญญัติให้นายกราชบัณฑิตยสถานและเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นอนุกรรมการของ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถานโดยตำแหน่ง ดังนั้น นายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานจึงเป็น “อนุกรรมการของส่วนราชการ” และเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการฯ ส่วนอุปนายกราชบัณฑิตยสถานมิได้เป็น อ.ก.พ.ราชบัณฑิตยสถานซึ่งจะทำให้มีฐานะเป็นอนุกรรมการของส่วนราชการ อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน จึงไม่เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(๒) ฝ่ายข้างน้อยมีความเห็นว่า อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่เฉพาะกรณีบังคับบัญชาข้าราชการของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของราชบัณฑิตยสถาน ดังนั้น อนุกรรมการของ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถานโดยตำแหน่งจึงมิใช่อนุกรรมการของส่วนราชการตามความหมายแห่งบทนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา

^{๙๐} มาตรา ๑๗ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้มี อ.ก.พ.ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือผู้ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และให้ อ.ก.พ.นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

สำหรับ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถานซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นประธาน นายกราชบัณฑิตยสถาน เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และให้ อ.ก.พ. นี้ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ.ตามมาตรานี้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการโดยเหตุผลดังกล่าว นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานจึงไม่เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

โดยที่กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ มีความเห็นแตกต่างกันในสาระสำคัญ แต่กรรมการร่างกฎหมายมิได้ขอให้มีการประชุมใหญ่ตามข้อ ๑๓ (๒)^{๑๑} แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๔ (๓)^{๑๒} แห่งระเบียบดังกล่าวจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ป.ป.ป.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนราชบัณฑิตยสถานแล้ว มีความเห็นดังนี้

สำหรับปัญหาประการที่หนึ่งและประการที่สองนั้น มีความเห็นพ้องต้องกันกับกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ ว่า ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถานฯ โดยอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานนั้น ไม่เป็น “ข้าราชการ” หรือ “ลูกจ้าง” ของส่วนราชการ

สำหรับปัญหาประการที่สามที่ว่า นายก อุปนายก และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นกรรมการหรือนุกรรมการของส่วนราชการหรือไม่ นั้น มีความเห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๗ วรรคสอง^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ บัญญัติให้นายก ราชบัณฑิตยสถาน และเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่งของ อ.ก.พ.

^{๑๑} ข้อ ๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) เมื่อกรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งเห็นว่ามีปัญหาสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

๑.ล๑

๑.ล๑

^{๑๒} ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) ความเห็นของกรรมการร่างกฎหมายในคณะแตกต่างกันในสาระสำคัญ แต่กรรมการร่างกฎหมายมิได้ขอให้มีการประชุมใหญ่ตามข้อ ๑๓ (๒)

๑.ล๑

๑.ล๑

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐

ราชบัณฑิตยสถานซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ.กระทรวง และมาตรา ๑๘ วรรคสาม^{๑๔} ก็บัญญัติให้ อ.ก.พ. ดังกล่าว ทำหน้าที่ อ.ก.พ.กรม สำหรับราชบัณฑิตยสถาน และโดยที่ได้วินิจฉัยแล้วว่า ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ฯ ดังนั้น นายก และ เลขาธิการราชบัณฑิตยสถานซึ่งเป็นอนุกรรมการของ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถานจึงเป็น อนุกรรมการของส่วนราชการ

ส่วนอุปนายกราชบัณฑิตยสถานนั้น กฎหมายมิได้บัญญัติให้เป็นอนุกรรมการของ อ.ก.พ.ราชบัณฑิตยสถานด้วย จึงไม่เป็นอนุกรรมการของส่วนราชการ

อาศัยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการ ร่างกฎหมาย) จึงเห็นว่า นายกราชบัณฑิตยสถานและเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในวงราชการฯ ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็นอนุกรรมการของ อ.ก.พ. ราชบัณฑิตยสถานซึ่งมีหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้เท่านั้น ส่วนอุปนายกราชบัณฑิตยสถานไม่เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๒๖

^{๑๔} มาตรา ๑๘ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วยอธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดีผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขานุการกรม เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง

สำหรับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการ ทบวง ให้ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดกระทรวง หรือ อ.ก.พ. สำนักงานปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม

สำหรับราชบัณฑิตยสถาน ให้ อ.ก.พ.ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง ทำหน้าที่อ.ก.พ. กรม มี หน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ตามที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดปรึกษา

ให้ อ.ก.พ. นี้ ตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีหน้าที่ช่วย ก.พ. ปฏิบัติการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.พ. มอบหมาย และให้ความเห็นแก่อธิบดีตามที่อธิบดีปรึกษา